

אחד דיני ממונות

[לב ע"א מתני'] בדרישה¹ וחקירה. חקירות ובדיקות² שחוקרין את [העדים³,

העדים שחוקרין

שנאמר³ משפט] אחד יהיה לכם. ובדיני נפשות כתיב⁴ ודרשת וחקרת.

דיני ממונות בשלשה. הא ילפינן בפרק [קמא⁵.

פותחין תחילה] במשאו ומתנו של דין⁶.

בין לזכות בין לחובה באי זה שירצו יפתחו⁷ אבל בדיני נפשות פותחין בזכות⁸
[ובגמרא⁸ יליף להו.

(1) בדפוסים, כולל דפוס שונצינו יש בדיבורי רש"י הכותרת של הפרק: אחד דיני ממונות.
(2) לפנינו ברש"י: ודרישות, והוא לפי לשון המשנה דרישה וחקירה ולשון הפסוק ודרשת, ובאמת בדיקות אינן כתובות בפסוק, אך לעיל במתניתין כס ע"א בסוגיין ל ע"ב – לא ע"א, וכן להלן במשנה מ ע"א ובסוגיא שם כתוב רק בדיקות ולא דרישות, ורגילים לפרש בדרישות היינו דרישות דקרא, אך ברמב"ם עדות פ"א הל' ד"ה מבואר דיש דרישות ויש בדיקות ואכ"מ כזה, ועיין כזה בספרו דבר המלך של ידידי הרב קרויזר שליט"א על הרמב"ם שם; וכגירסא כאן כ"ה ברש"י ר"ף ובאלמדארי [ולא יפה עשה המהדיר שהגיה] ובתלמיד הרמב"ן ובנמוקי יוסף [אך הב"ח תיקן ברש"י שלפנינו].

(2) כאן צ"ל סוף הדיבור, וכ"ה ברש"י ר"ף, וכ"כ בחכמת מנות.

(3) ויקרא כה כב.

(4) דברים יג טו.

(5) לעיל ג ע"ב.

(6) עיין מהר"ם וסנהדרי קטנה, אך גם להלן בד"ה דנין ביום כתיב אותו לשון ושם בוודאי הכוונה משא ומתן של הדיינים בינם לבין עצמם.

(7) ברש"י: לזכות.

(8) להלן סוף ע"ב – לג ע"א.